

Det er meget rigtigt, meget rigtigt. Inden Grundloven blev given, havde Enevoldsmagten givet Tilsagn til Eierne af Jernbanen fra Roskilde til Kjøbenhavn om en Forlængelse af Jernbanen til Korsør, og da Grundloven var given, bad de om at maatte faae dette Tilsagn indfriet. Ministeriet forelagde det Spørgsmaal for Generalprokurøren, om det kunde anses bemyndiget til nu, da Grundloven var udkommen, at opfylde det eneældige Tilsagn, eller om der skulde en Lov til, for at fyldestgjøre Tilsagnet. Generalprokurøren hævdede, at der nu skulde en Lov til, Ministeriet gik ind paa denne Betragtning, og siden har der altid været Love om Koncessioner paa Jernbaneanlæg. Nu siger den ærede Minister, at der var eet Tilfælde, da man kunde faae det uden Lov, og det var den Gang Folkethinget nægtede Finantsloven! Jeg vil nu først sige, at dette udelukkede ikke, at Ministeren atter kunde have forelagt sin Rikebane og faaet den forkastet som i tidligere Aar; thi der forelaa flere Lovforslag i dette Aar. Søvrigt være det sagt, at denne Bane var virkelig ikke saa paatrængende nødvendig; der er meget ringe Trafik paa den for Tiden, og vandrer man langs denne godt halve Mil lange Jernbane, som findes paa tybst og dansk Grund, er der øde og tomt. Jeg vil tro, at for „Nord-deutsche Bank“, jeg tror, det var denne Institution, der fik 5 pCt. af de Penge, som Staten ellers kun faar 3½ pCt. af, ved denne Transaktion og i Øvrigt en passende Fortjeneste paa Anlægget og, hvad dermed stod i Forbindelse — kunde det være særdeles uønsket at faae denne Transaktion foretaget den Gang, men absolut ikke for Staten. Men Kvintessentsen er den: Ministeriet havde ingen Bemyndigelse, det havde endog en Nægtelse af Banen, og derfor — var det berettiget til at gjøre det, det gjorde! Vi møde her vore konstitutionelle Forholds Hovedpunkt. Om hvad et Ministerium er forpligtet til, og hvad der forpligter et Ministerium, mene vi, at er Grundloven og den bestaaende Lovgivning, ogsaa den om Retten til at anlægge Jernbaner, men Ministeriet mener, at det kun er forpligtet til at forlange, og nægter man saa Loven eller nægter man Bevillingen, faar det frit. Der er Forstjellen. Hvis vi paa nogen Maade anerkjende, at denne Forstjel overhovedet er tilladelig, lesse vi med en Theori, som er dræbende for vort konstitutionelle Liv, og saa sidde vi i Kraft af denne Theori her alene som en Skirrigsdrag. Nei, det, der forpligter Ministeriet efter gammel Lov her siden 1849, det er § 49 i Grundloven med Henhyn til Bevillinger. Dette er simpelt og

klart, og det have alle Ministerier anerkjendt, ogsaa de, der vare meget klogere end det nuværende Ministerium. Ingen har bobet paa at sige: Naar vi blot kunne naae til at faae forkastet vore Love og Bevillinger, have vi Ret til at blive og udføre det, vi selv ville. Utsaa, jeg har ingen Skyld i, at den ærede Minister har begaaet en Ulovlighed ved Rikebanens Anlæg, og jeg har heller ingen Skyld i, at den ærede Minister midlertidig har faaet en Slags Tilgivelse for denne Historie ved Bevillingen ifjor, thi jeg søgte at forhindre den. Det var mit Ønske, at man fremdeles og endnu vilde opmande sig til lige overfor Ministeriets Theori at sige Nei og atter Nei til dette Ministerium. Og saa fik vi se, om den gamle Absolutisme i den nuværende nye Form eller den gamle Parlamentarisme, vor konstitutionelle Ret, blev stærkest her i Landet. Jeg tror, at det Sidste vil blive det Stærkeste her i Landet, naar blot vi selv ville.

J. Sørensen: Det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) mente, at jeg ikke havde set rigtig paa, hvad det trafikerende Publikum lider ved at have saa indskrænkede Jernbaneforhold. Jeg mener dog, at det er en Ting, som vi have været enige om, den Gang vi have givet Bevillingen til Stationens Udvidelse, og jeg benægter aldeles ikke, at det har mange Ulemper, men til daglig føles de ikke saa stærkt som det andet Forhold, der er omtalt, ved Overfjorsler, hvor der maa ventes et Kvarter eller 20 Minuter for at kunne passere Seien. Det ærede Medlem sagde tillige, at Summen til Kjøbet af Jord spiller egentlig kun en ringe Rolle. Jeg synes, at det ærede Medlem der har sagt noget meget fornuftigt i Modsetning til det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Joh. Hage). Dette ærede Medlem opgjør, at det nu ikke er muligt at faae Jord at kjøbe uden imellem 3—5,000 Kr. pr. Td. Land, men der kommer det da rigtignok an paa, hvorledes denne Jord er beliggende. Naar det blev oplyst af den ærede Minister, at de 4½ Td. Land, som skulle havees ved Standerborg Station, skulde koste nogle og tredive tusinde Kr., maa vi hufte paa, at det er dels Havejord, tildels gammel Have, beplantet med Vætræer og Frugttræer, og dels skæres der ind til Gaarden, Stuehuset, saa nær, at der muligvis kan blive Frygt for, at ogsaa Bygningen skal flyttes. Jeg mener, at det er Forhold, der maa tages under nøieste Overveielse, og maa jeg her henholde mig til det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds og sige, at Jordafstaaelsen er egent-